

Ľudové tradície na Slovensku - jeseň

- **koncom septembra, začína v našich podmienkach obdobie jesene**
 - **jeseň predstavovala pre ľudí mimoriadne dôležitú čas roka.**
 - **ako môžeme posledné roky pozorovať, vplyvom klimatických zmien sa počasie aj v tejto fáze roka výrazne zmenilo - je oveľa teplejšie ako kedysi**
 - **tieto zmeny našťastie výraznejšie nezasiahli do našich tradícií, ktoré sa aj dodnes tešia veľkej obľube**
 - **jeseň predstavovala pre ľudí mimoriadne dôležitú čas roka**
 - **práve v tomto období vrcholil zber úrody a príprava na dlhé, zimné mesiace**
 - **ľudia sa snažili zabezpečiť si obradmi hojnosť aj v budúcom roku**
-

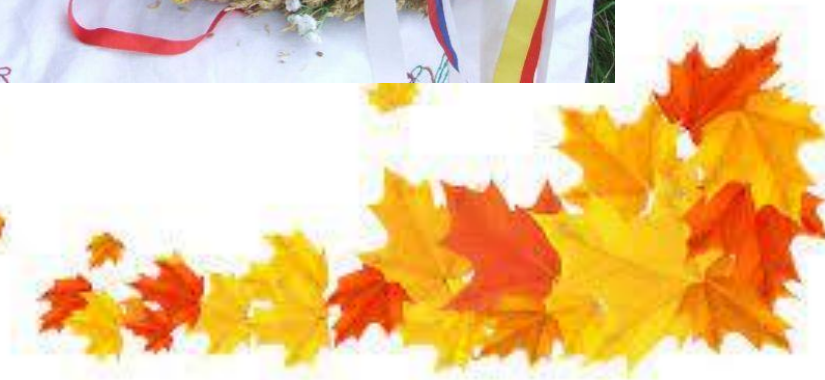
Slávenie konca žatvy - Dožinky

- **typická jesenná zvyklosť**
- **v deň poslednej žatvy zvykli zväzovať a ozdobovať posledné snopy obilia**
- **vili sa ozdobné vence, ktoré sa ozdobovali papierovými, farebnými dekoráciami či živými kvetmi, napríklad v oblasti Záhoria sa takéto vence vili v podobe koruny**

Slávenie konca žatvy - Dožinky

- **v niektorých oblastiach sa po týchto oslavách zvyklo na druhý deň chodiť mlátiť poviazané obilné snopy**

Slávenie konca žatvy - Dožinky

- **vence neskôr odovzdával dožinkový sprievod za sprievodu vinšovania, hudby, spevu a tanca gazdom, ktorí ich za odmenu pozývali k hodom**

Vinobranie

- **pre vinárov je toto obdobie vrcholom roka, nakoľko sa konečne dočkajú zaslúženého ovocia po tvrdej práci**
- **už týždne pred zberom začali hospodári s prípravou**
- **posledný týždeň pred dňom D dokonca zakázali ľuďom vstup do viníc**
- **zaujímavým zvykom popri oberaní úrody bolo vytvorenie vetry na konci vinice, kde si počas prestávky mohli oberači a oberačky opieť chlebík či slaninu**
- **v oblasti Krupiny sa napríklad ku koncu oberačky zvykol zarezat' baranček**

Vinobranie

- **po poslednej oberačke sa zvykol voz, na ktorý sa nakladalo hrozno, vyzdobit'**
- **v obci Cífer zas panoval zvyk usporiadať po oberačke oslavu, na ktorej sa otvoril sud vína**
- **okrem kvalitného jedla a pitia dbali domáci aj na náležitú ozdobu svojich domovov**
- **populárna bola najmä výzdoba vo forme konárikov s hroznom**

Rukovanie

- šlo o verbovanie a prijímanie mladých chlapcov medzi regrútov, ktorí sa tak dostali do vojenskej služby
- chlapci, ktorí sa tak rozhodli si vyzdobili klobúky farebnými stužkami a spolu sa vybrali v sprievode na čele s richtárom cez dedinu
- nechýbal pri tom samozrejme spev a tanec
- večer pred ich odchodom sa zvykli stretnúť so svojimi rodinami či svojimi milými, s ktorými sa lúčili

Mitrovanie

- **slávnosť podobná Dožinkám**
- **ide o oslavu ukončenia hospodárskych prác, pastierskej sezóny a príchodu oviec z celoročnej paše**
- **s mitrovaním by sme sa mohli stretnúť najmä v hornatejších oblastiach Slovenska koncom októbra – na Demetera**
- **realizoval ho zväčša bača, ktorý so svojimi valachmi chodil v dedine od domu k domu**
- **spolu spievali a vinšovali obyvateľom, s ktorými sa hostili a slávil**

Priadky

- **začali sa od polovice októbra**
- **na priadkach sa zúčastňovali 14-15 ročné dievčatá, ktoré už prácu dobre ovládali**
- **keď už začala dievčina chodiť na spoločné práce, bola považovaná za dospelú a mohli sa o ňu uchádzať chlapci**
- **na priadky chodievali za dievčatami netrpezlivo očakávaní mládenci, ktorých sa snažili mnohokrát dievčatá prilákať rôznymi čarami a kúzlami**

Sviatok Všetkých svätých a Pamiatka zosnulých

- **s nastupujúcim novembrom k nám každý rok prichádza čas stíšenia, počas ktorého oslavujeme dva mimoriadne významné sviatky**
- **počas týchto sviatkov spomíname nielen na našich svätcov, ale aj na našich zosnulých.**
- **určite sa zhodneme, ak poviem, že našimi klasickými „dušičkovými“ obradmi je kladenie vyzdobených vencov na hroby a pálenie sviečok....**

